

**“Dünyanın tuzu
sizsiniz”**

Ama tuz kendi tadını
kaybetti mi,
neyle onu tuzlayacan?

O artık bir işe
yaramıyor;
sade dışarı atılmaya
yarıyor, öyle ki,
insanların ayaklarının
altında çıgnensin.

İsa burada öğrencilerinin değerini ve önemini gösteriyor. Bunlar çok büyük sözler ve aynı zamanda çok büyük bir sorumluluk.

Tuzun 3 özelliği:

1. Tuz tat veriyor

- Ancak öğrenciler İsa'nın öğretişini yayabilirler. O öğretiş insanın hayatına anlam veriyor; onsuz hayat boştur, tatsızdır.
- „Çünkü biliyorsunuz, dedelerinizden kalma boş hayatınızdan kurtuldunuz, ama değil gümüş ve altın gibi çürüyen şeylerle. Hayır, Mesihin kıymetli kanıyla kurtuldunuz. Onun kanı, kusursuz ve lekesiz bir kuzunun kanı gibidir. (1.Petrus 1:18-19)

2. Tuz koruyor

- Lahana suya bırakıldı mı, 1-2 günde çürüyor. Ama tuzlu suya bırakıldı mı, korunuyor, turşu oluyor. Bir toplumda öğrenciler kendi vafizesini yaptılar mı, o korunuyor. Öbür türlü o toplum çürüyüp yok oluyor. Yaratılış 18:26
- „RAB, "Eğer Sodom'da elli doğru kişi bulursam, onların hatırına bütün kenti bağışlayacağım" diye karşılık verdi.“

3. Tuz temiz kılıyor

- Musa'nın kanununa göre, bütün kurbanlar tuzla temizlenip geçerli kılınırdı. “Bütün sunulara tuz katacaksınız.” (Levililer 2:13)
- Ancak öğrenciler Allaha hizmet edebilirler (kahinlik)

“Dünyanın aydınlığı sizsiniz !”

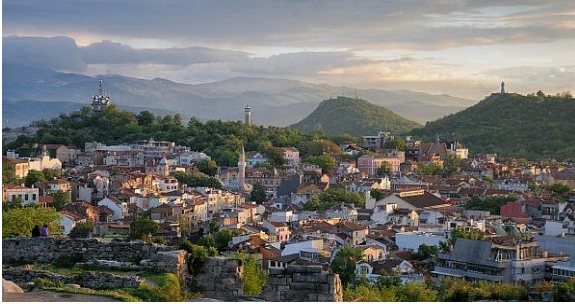
“Tepe üzerine kurulan kasaba saklı kalmaz.

Kimse de bir lamba yakıp onu bir teknenin altına koymaz. Hayır, onu bir mumluğun içine koyar, öyle ki, evdekilerin hepsine aydınlık versin.“

“Dünyanın aynlığı sizsiniz !”

1) YAHUDİLER dünyanın aynlığı olacaktı

“Ama sen madem Yahudi adını taşıyorsun, ve madem kendine güveniyorsun... körlere yol göstermeye, karanlıkta olanlara aynlık olmaya, anlayışsız kişilerin terbiyecisi olmaya, olgunlaşmamış kişilerin muallimi olmaya...” (Romalılar 2:17-20)

- aslında Rab Yahudi halkını çağırdı, bütün milletlere aynlık olsunlar diye. Ama ancak İsa'nın öğrencileri onu yapıyor

2) MESİH dünyanın aynlığı olacaktı

- Yeşaya 49:6 - “Kulum olman yeterli değil. Seni uluslara ışık yapacağım. Öyle ki, kurtarışım yeryüzünün dört bucağına ulaşsın.”

- bu ayet gelecek Mesih için konuşuyor.

3) Ama İsa diyor: OĞRENCİLER dünyanın aynlığı olacak

İsa hem diyor: “BEN dünyanın aynlığıyım!” (Yuhanna 8:12), hem de SİZ dünyanın aynlığısunuz

Matta 5:17-18 - 3. 'Tamamlamaya geldim'

Matta 5:17-18

17 Hiç sanmayın ki, ben gelmişim Musa'nın kanununu ya da peygamberlerin yazdıklarını yok edeyim. Ben yok etmeye gelmedim, ama tamamlamaya geldim. 18 Size çok doğru bir şey söyleyeyim: Musa'nın kanunundan en ufak harf ya da en ufak çizgi bile asla kaybolmayacak. Her şey yerine gelmeden, gök ve dünya yok olmayacak.

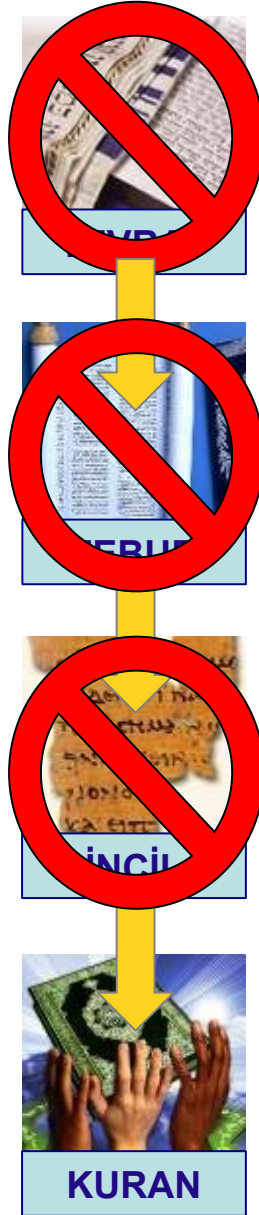

İbranice harfler birbirlerine çok benziyor. Kimi harflerin arasında sadece küçücük bir çizgi fark var.

Matta 5:17-18 - 3. 'Tamamlamaya geldim'

KURAN'daki anlayış: 'Geçersiz kılmak'

- önce Tevrat 'indirilmiş'
- o 'bozulmuş', geçersiz olmuş.
- arkasından 'Zebur' ve İncil gelmiş.
- en sonunda Kuran 'indirilmiş', o da artık bozulmayacakmış.
- Demek, Allah sözde arka arkaya 4 tane kitap gönderiyor, her kitap bir öncekini geçersiz kılıyor.

Onun için müslümanlar diyor: „Biz 4 kitaba inanıyoruz“ ('semavi kitaplar')

KUTSAL KİTAP'taki anlayış: 'Tamamlamak'

Bizim için Kutsal Kitap TEK bir kitaptır: EA Mesihin geleceğini bildiriyor, YA onun geldiğini anlatıyor.

İsa, nasıl Musa'nın kanununu tamamladı?

1) Onu tam olarak yerine getirmekle

- İsa hayat boyunca bir kere olsun günah işlemedi. Ondan önce hiç kimse kanunu o derecede tutamadı, tamamlamadı.
- “Kutsal, kötülükten uzak, hiç lekelenmemiş, günahlı kişilerden apayrı ve göklerin üstüne kadar yükseltirilmiş - evet, lazımdı öyle bir başgörevlimiz olsun.” (İbraniler 7:26)
- ve: Yuhanna 8:46; İbraniler 4:15; 2.Korintliler 5:21; 1.Petrus 2:22;
- “Tek bir doğruluk işinden bütün insanların üzerine yaşam için doğruluk geldi.” (Romalılar 5:18)
- İsa, Musa'nın kanununu tam ve eksiksiz olarak tuttuğu için Allahın doğruluğunu kazandı.

Matta 5:17-18 - 3. 'Tamamlamaya geldim'

**Komşunu
SEV!**

**Allahı
SEV!**

özetliyor

özetliyor

- Bütün Musanın kanununda 613 buyruk var (İbranice: 'mitzvot').
- On buyruk onların özüdür, o 613 mitzvotu özetliyorlar. Ama halk sadece bu on tane değil, bütün buyrukları yerine getirmeye mecburdu.
- İsa kendisi bu on buyruk iki buyruğa indirdi: Matta 22:34-40

KOMŞUNU SEV	ALLAHI SEV
6. katillik etme	1. başka tanrın olmasın
7. zina etme	2. put yapmayacaksın
8. çalma	3. adını boşuna anma
9. yalan söyleme	4. Şabat gününü tut
10. açgözlü olma	5. Anana babana saygı

- Bu on buyruk İki taşın üzerine yazılmıştı. Bu iki taş İsa'nın iki buyruğu gösteriyorlar: Allahı sev - komşunu sev !

İsa, nasıl Musa'nın kanununu tamamladı?

2) Tam bir sevgi göstermekle

- “Sevgi budur: değil biz Allahı sevmiş olalım. Hayır, O bizi sevdi ve kendi Oğlunu gönderdi, bizim günahlarımızı bağışlatıran bir kurban olsun. .“ (1.Yuhanna 4:10)
- İsa öğrencilerine anlattı ki, Musa'nın kanununu sevmekle yerine getiriyoruz. Ve kendisi de kendi sözlerine göre yaşadı.

İsa, nasıl Musa'nın kanununu tamamladı?

3) 'gölge ve asıl şey' örneği

“Onun için, yemek içmek, bayram, yeni ay ya da cumartesi günü - öyle meselelerde kimse sizi davalamasın. Bütün bunlar, gelecekteki şeylerin gölgesi idi. Ama aslısı Mesihtiir.” (Koloseliler 2:16-17)

“Musa'nın kanununda gelecek iyi şeylerden için sade bir gölge var, ama onların asıl biçimi yok.” (İbraniler 10:1)

'asıl şey'
= Mesih

'gölge' = Musa'nın kanunu

- ona bakarak asıl şeyin tam biçimini ve rengini anlayamıyorsun
- sadece asıl şeyin zayıf bir benzerliği görünüyor
- önce onu görüyorsun, sonra asıl şey

İsa, nasıl Musa'nın kanununu tamamladı?

4) 'terbiyeci ve muallim' örneği

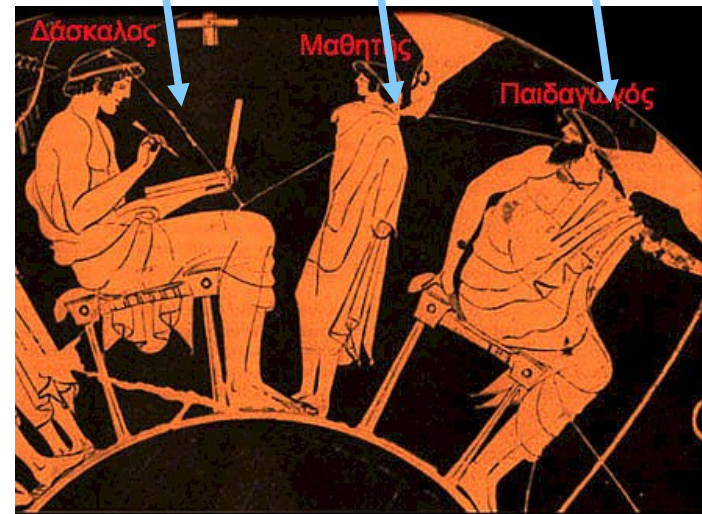
“Böylelikle kanun bizim için bir terbiyeci oldu, bizi Mesihe getirsin.” (Gal 3:24)

- 'terbiyeci' (Grekçe: pedagogos) asıl muallim değildi, sadece bir köle idi. Onun görevi, kızanları mektebe getirmek, kızanlara bakmak idi. Asıl ders veren muallimdir.
- Musa'nın kanunu verilmedi, bize asıl dersler versin, ama bizi Mesih'e getirsin: Kanuna bakarak suçlu olduğumuzu anlıyoruz ve Mesihe, kurtarıcıya ihtiyacımız olduğunu anlamaya başlıyoruz.

'terbiyeci'

muallim - öğrenci - terbiyeci

İsa, nasıl Musa'nın kanununu tamamladı?

5) Antlaşma meselesi

- Musa'nın kanunu bütün dünya için verilmedi; o ancak İsrail halkıyla yaptığı antlaşmanın bir parçasıdır. İsrail halkına düşen görevler orada açıklanıyor.
- Biz İsraili olmadığımızı göre, o kanunu tutsak bile, Allahın kurtuluşunda payımız yok.
- Diyelim: sokakta bir kira sözleşmesi (dogovor) buluyorsun. Orada kiraya veren belli, kiraya alan belli. Hem de kiracının görevleri yazıyor: “Bokluğu zamanında sokağa koyacaksın. Kışın trotoarı kardan temizleyeceksin. Gürültü yapmayacaksın.” v. s.
- O buyruklar hoşuna gidiyor ve onları tek tek yerine getirmeye başlıyorsun. Acaba, o evde oturmaya hakkın olacak mı, madem o buyrukları tuttun? Tabii ki, hakkın yok; çünkü o sözleşme başkasıyla yapıldı.

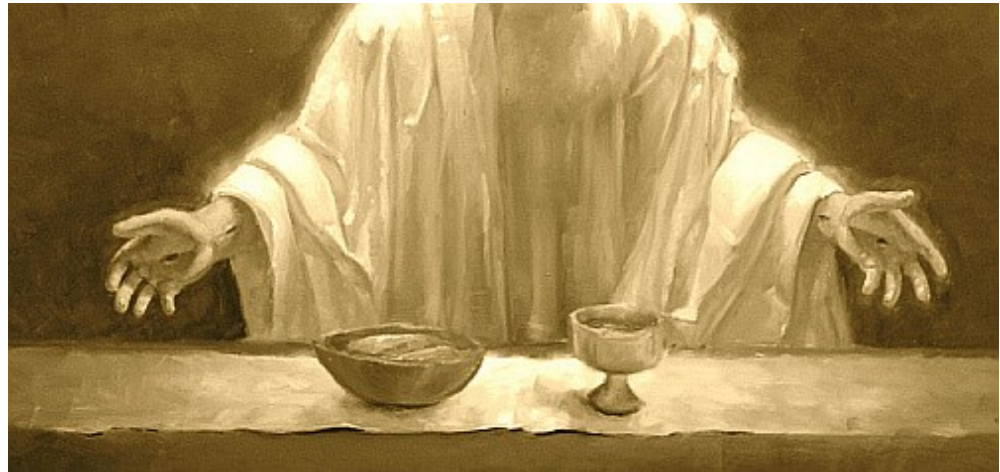
İsa, nasıl Musa'nın kanununu tamamladı?

5) Antlaşma meselesi

- “Çünkü birinci anlaşma eksiksiz olsaydı, o vakıt ikinci bir anlaşmaya meydan kalmayacaydı. Zaten Allah onlara maana bulup dedi: "Rab diyor: Bakın, öyle günler gelecek ki, ben İsrail eviyle ve Yahuda eviyle yeni bir anlaşma yapacam... Kanunlarımı onların düşüncelerinin içine koyacam, onların yüreklerinin içine yazacam. Ben onların Allahı olacam, onlar da benim halkım olacaklar.
- Allah 'yeni anlaşma' derken, birinci anlaşmayı bitik sayıyor. Ve bir şeyin işi bitti mi, demek o artık eskilendi ve yok olmanın üzerindedir.“ (İbraniler 8:7-18 ve Yeremya 31:31)

"Bu kadeh sizin için dökülüyor. Benim kanımla yapılan yeni anlaşma budur." (Luka 22:20)

"Yeni anlaşmanın aracısı olan İsa'ya geldiniz" (İbraniler 12:24)

Matta 5:17-18 - 3. 'Tamamlamaya geldim'

Musa'nın kanunu bugüne kadar geçerlidir:

- Allahın insandan beklediği doğruluk onda açıklanıyor. Kim isterse, bugüne kadar o kanun altında Allaha yaklaşmaya uğraşabilir.
- Ama İsa bize ikinci bir yol, ikinci bir kanun sağladı. O da Musa'nın kanunundan daha kuvvetlidir.

Kanun 1:

„Komşunun kapısını kırmayacaksın, açmayacaksın!“

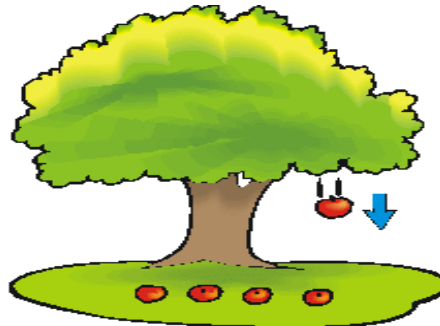
Kanun 2:

„Korkunçlukta komşuna yardım edeceksin!“

Kanun 1:

„Havadan ağır olan şeyler yere düşüyor“

Kanun 2:

„Hava uçağın kanadından geçerken onu yukarıya çekiyor“

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

Matta 5:20

Çünkü size diyorum ki, sizin doğruluğunuz kanun muallimlerinin ve Ferisilerin doğruluğunu geçmezse, gökün krallığına zaten giremezsiniz.

Ferisilerin düşüncesi:

- “Babil sürgünlüğü başımıza geldi, çünkü Musa'nın kanununu tutmadık. Onun için artık onu tutmaya daha fazla dikkat edeceğiz. En ufak yanlışlığımız olmasın.”
- Uydurma kurallarla kanunun etrafında bir 'çıt' (ograda) koymaya başladılar. Maksat: kişinin hiç fırsatı olmasın kanunları bozmaya.
- Bir örnek: Şabat gününde iş yapmak yasaktır. Ama tam olarak 'iş' nedir? Onun için en ufak hareketi bile iş saymaya başladılar:
- Matta 12:1-2 - öğrenciler bir avuç dolusu buğday taneleri koparıp ellerinde ovdular. Ferisilere göre bu iş sayılırdı: bir iki başak koparmak, orakla rekolteyi biçmek gibi sayılırdı. Avuçlarında ovmak da bir değirmencinin işini saydılar.

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

Kanun muallimlerinin düşüncesi:

- Musa sadece 5 kitap vermemiş, ayrıca yazılı olmayan, ağızdan ağıza söylenen, 'Sözlü Kanun' da bırakmış. Onun öğretişi kuşaktan kuşağa ancak aydınlanmış hocalar ('rabbiler') anlarmışlar.
- Onun için Musa'nın kitaplarını doğrudan okumazdılar, ama hep falanca hocanın düşüncesi, falanca hocanın yorumu diye eklediler.
- Bugüne kadar Yahudiler yorumlarının yorumlarının yorumlarını okuyorlar.
- İsa bütün bu sistemi bozup Musa'nın kanununun asıl anlamını ortaya çıkarıyor.

The diagram illustrates the layers of Jewish law and commentary on a page from the Mishnah 'Eruvin' (tractate 2:1). The central text is the Mishnah itself, which discusses the laws of carrying objects in the public domain. Surrounding this text are several layers of commentary:

- Ein Mishpat/Net Mitzvah Index to Jewish legal codes:** Located at the top left, it provides a reference for the legal code.
- Page number:** The page is numbered 2, indicating that all tractates begin on page 2.
- The name of the tractate (here: 'Eruvin'='Fessover'):** The title of the tractate is 'Eruvin', which is derived from the first words of the Mishnahic text.
- The title of the chapter in this tractate, taken from the first words of the Mishnahic text being discussed:** The chapter title is 'Eruvin', derived from the first words of the Mishnahic text.
- Mesoret HaShas:** This column includes the commentary of Rabbi Joshua Boaz Mevorakhi (1546-1551).
- Commentary of Rabbenu Hananel (990-1050):** A commentary written by Rabbenu Hananel, a prominent halakhist of the 10th century.
- Tosafot (1100-1300):** A collection of commentaries written by Rabbis in the 12th and 13th centuries, often written in a different script (Ashkenazic).
- Glossary (200-600):** A glossary of terms used in the text, written by Rabbenu Hananel.
- Commentary of Rabbi Joel Sircus (1561-1640):** A commentary written by Rabbi Joel Sircus, a prominent halakhist of the 16th century.
- Commentary of Rabbi Akiva Eger (1761-1837):** A commentary written by Rabbi Akiva Eger, a prominent halakhist of the 18th century.

Three callouts with arrows point to specific parts of the text:

- Bu EA'nın asıl teksti:** Points to the central Mishnahic text.
- Bu 'Mişna' denilen yorum:** Points to the commentary of Rabbenu Hananel.
- Bu 'Talmud' denilen yorum:** Points to the commentary of Rabbi Akiva Eger.

Additional callouts include:

- Bunlar daha sonraki rabbilerin düşünceleri:** Points to the commentary of Rabbi Akiva Eger.
- Bu 'Mişna' denilen yorum:** Points to the commentary of Rabbenu Hananel.
- Bu 'Talmud' denilen yorum:** Points to the commentary of Rabbi Akiva Eger.

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

Matta 5:20

Çünkü size diyorum ki, sizin doğruluğunuz kanun muallimlerinin ve Ferisilerin doğruluğunu geçmezse, gökün krallığına zaten giremezsiniz.

asıl DOĞRULUK ve asıl DİN

- bundan sonraki ayetlerde (Matta 5:21 - 6:18) İsa Mesih öğrencilerine gösteriyor, nasıl onların doğruluğu Ferisiler ve kanun muallimlerin doğruluğunu geçebilir.
- 5:21-48 ASIL DOĞRULUK ve
- 6:1-18 ASIL DİN hakkında konuşuyor:

1. Katillik (5:21-26)

2. Zina (5:27-32)

3. Yemin (5:33-37)

4. İntikam (5:38-42)

5. Kin (5:43-48)

1. Sadaka (6:1-4)

2. Dua (6:5-15)

3. Oruç (6:16-18)

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

“asıl doğruluk“ - 1. KATİLLİK

Matta 5:21-22

21 İşittiniz, bizim dedelerimize nasıl denildi: 'Katillik etmeyeceksin!' ve 'Kim katillik ederse, dava görecek'.

21 Ama ben size diyorum: her kim kardeşine kızarsa, dava görecek. Ve her kim kardeşine 'Raka' (hani 'kafasız') derse, en yüksek dava yerine çıkacak. Ama her kim kardeşine 'beş para etmez' derse, o kişi cendem ateşini hak edecek.

- Musa'nın buyruğu sadece: 'Katillik etmeyeceksin!'
- sonra 'Kim katillik ederse, dava görecek' sözlerini bir komantar gibi eklediler.
- Ama öyle yapmakla asıl buyruğunun ciddiliğini hafiflettirdiler. Sanki, “Eh, kimi kere insan katillik yapar“ gibi bir hava yaratıldı.
- Ama İsa bize gösteriyor, katillik günahı nasıl işleniliyor: yürekte.

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

“asıl doğruluk“ - 1. KATİLLİK

Matta 5:21-22

21 İşittiniz, bizim dedelerimize nasıl denildi: 'Katillik etmeyeceksin!' ve 'Kim katillik ederse, dava görecek'.

21 Ama ben size diyorum: her kim kardeşine kızarsa, dava görecek. Ve her kim kardeşine 'Raka' (hani 'kafasız') derse, en yüksek dava yerine çıkacak. Ama her kim kardeşine 'beş para etmez' derse, o kişi cendem ateşini hak edecek.

- Bakın, nasıl gittikçe daha ağır cezalar sayılıyor:

(1) sadece yürekte bir kişiye kızmak:

katilliğin cezasını getiriyor ('Dava görecek'), demek katilliktir

(2) yürekte kızmak + bir şey söylemek:

seni insanların en yüksek dava yerine getirecek

(3) yürekte kızmak + söylemek + bir kişinin yok olmasını dilemek:

'cendem ateşi', demek kurtuluşu olmayan bir günah

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

“asıl doğruluk“ - 1. KATİLLİK

Madem katillik yürekte bitiyor, iki sonuç var:

(1) Kardeşimizle barışalım (a.23-24)

(2) Allahla barışalım (a.25-26)

Matta 5:23-24

23 Onun için: diyelim, sen kurban yerinde Allaha bir vergi getiriyorsun, ve orada aklına geliyor ki, kardeşinin sana karşı bir şeyi var. 24 O vakıt vergini kurban yerinin önünde brak ve git, en peşin kardeşinle barış, sonra gel vergini ver!

(1) Kardeşimizle barışalım (a.23-24)

“Bir kişi 'Ben Allahı seviyorum' derse, ama kardeşinden azetmezse, o bir yalancıdır. Çünkü kim kardeşinden azetmezse - ki, onu görüyor - görmediği Allahı hiç sevemez.“
(1.Yuhanna 4:20)

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

“asıl doğruluk“ - 1. KATİLLİK

Matta 5:25-26

25 Senden davacı olan kişiyle bir an evel, henüz yolda iken anlaş. Yeter ki, o seni hakime vermesin. Hakim de seni polise teslim etmesin, sonra mapusa düşmeyesin.
25 Sana çok doğru bir şey söyleyeyim: son santime kadar ödemededen sen oradan çıkmayacaksın."

(2) Allahla barışalım (a.25-26)

- Kardeşimizin bize af etmediği günahımız varsa, beklemeyelim, ama onu bir an önce çözelim.
- Henüz vakit varken insanlarla barışalım, öyle ki öfke ve katillik düşünceleri bizi sonsuz ölüme götürmesinler.
- Hakim = Rab; polis = melek; mapus = sonsuz ateş

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

„asıl doğruluk“ - 2. ZİNA

Matta 5:25-26

27 İşittiniz nasıl denildi: 'Zina etmeyeceksin!'

Büyük fark:

- EA'da iki evli olmayan kişi ve de evli olan kişiler ilişkiye girerse...

Eğer bir adam nişanlı olmayan erden bir kızla yatarsa, kızla yatan adam kızın babasına elli gümüş verecek, onu karı olarak alacak ve yaşamı boyunca onu boşayamayacaktır.

(Yasa 22:28-29)

ceza: **para ve evlenmek**

Biri başka birinin karısıyla, yani komşusu-nun karısıyla zina e1derse, hem kendisi, hem de zina ettiği kadın kesinlikle öldürülecektir.

(Lev 20:10)

ceza: **ikisine ölüm !**

ZİNA aslında nedir?

= “evli kişilerin arasında kendi eşinden başka bir kişiyle cinsel ilişki” :

Bunun sebebi:

- Evliliğin özü, birbirine kutsal bir söz vermek.
- Evlilik, Allah ile halkının arasındaki bağlantı için bir sembol.
- Onun için zina, KK'ta hep putperestlikle bir tutuluyor.

ZİNA

1.Korintliler 6

12 "Bana her şey serbest" - güzel, ama her şey faydalı değildir. "Bana her şey serbest" - güzel, ama ben hiç bir şeye köle olmayacam.

- Korint kilisesinde birkaç kişi "Bana her şey serbest" derdiler. "İsa ruhumuzu kurtardı, sonsuzlukta yaşayacak olan ruhumuzdur. Onun için beden ne yaparsa, önemli değildir" diyerek zinaya ve her türlü günaha göz yumardılar.

13 "Etler tumbak için, tumbak gene etler için" - iyi, ama Allah her ikisini de yok edecek. Beden gene zina için değildir, ama Rab içindir. Rab da beden içindir.

- Korint'te zina eden imanlıların düşüncesi şöyle idi: "Madem Allah bize bir mide verdi, o zaman onu yemekle doldurmak normaldir. Önemli değil nasıl yemeklerle. Madem Allah bize cinsel organlar verdi, onların da ihtiyaçlarını karşılamak normaldir; önemli değil, o kişi ile evli misin, değil misin"
- Sanki zina yaptıkları için Allahı sorumlu tuttular.
- Bu tür düşünceye göre cinsel hayat sadece bedence bir ihtiyaktır; ruhsal anlamı yok.

ZİNA

1.Korintliler 6

14 Allah hem Rabbi diriltirdi, hem bizi de kendi kuvveti ile diriltirecek. 15 Yoksa bilmez misiniz ki, bedenleriniz Mesihin parçalarıdır? Madem öyle, kalkıp Mesihin parçalarını bir yolsuzun bedenine parça yapayım mı? Olamaz öyle şey! 16 Yoksa bilmez misiniz, kim bir yolsuzla birleşirse, onunla bir beden oluyor? Çünkü diyor ki, "İkisi tek bir beden olacak." 17 Ama kim Rab ile bir olursa, Onunla bir ruh oluyor.

- "Bedenleriniz Mesihin parçalarıdır" - evlilik ve cinsel hayat sadece bedensel bir ihtiyaç değildir: onun ruhsal tarafı vardır.

18 Zinadan kaçın! İnsanın işlediği her günah, bedenin dışındadır. Ama kim zina işlerse, kendi bedenine karşı günah işlemiş oluyor. 19 Yoksa bilmiyor musunuz ki, bedeniniz Kutsal Ruhun evidir. O Kutsal Ruhu Allahtan aldınız, ve O şimdi içinizde oturuyor. Siz artık kendinizin efendisi değilsiniz. 20 Siz bir fiyatla satın alındınız. Onun için bedenlerinizle Allaha şan getirin.

ZİNA

1.Selanıkliler 4:3-7

3 Kutsal olmak ve zinadan uzak durmak - işte, Allahın sizden istediği budur. 4 Her biriniz öğrensin, nasıl kendi bedenine kutsallık ve saygınlıkla sahip olsun. 5 Değil Allahı tanımayan milletler gibi rezillik isteklerle. 6 Bu meselede hiç kimse kardeşine haksızlık edip aldatırmayın. Size daha evel anlatırdık ve sıkı ısmarladık ki, bu meseleler için Rab kendisi intikam alacak. 7 Çünkü Allah bizi pislığe değil, ama kutsal olmaya çağırdı.

İbraniler 13:4

Herkes evliliğe saygı gösterecektir. Evlilik yatağı günahla lekelenmesin. Çünkü gezgincileri ve zinacıları Allah davalayacak.

ZİNA

Mahalledeki anlayış:

içki

GEZGİNCİLİK

KUMAR

bu üçü beraber gidiyor ve aynı derecede günah sayılıyor: 'kötü alışkanlıklar' gibi

KK'taki anlayış:

ZİNA = KATİLLİK

"İkisi bir beden olacaklar" - zina bu birliği bozuyor. Sanki sağlam bedenden bir parçayı amputasyon yapmak.

Allahımız zinayı putlara tapmak kadar korkunç bir günah sayıyor.

ZİNA = PUTPERESTLİK

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

„asıl doğruluk“ - 2. ZİNA

Matta 5:25-26

27 İşittiniz nasıl denildi: 'Zina etmeyeceksin!'

28 Ama ben size diyorum: her kim bir kadına bakıp da onda gözü kalırsa, o kişi zaten yüreğinde onunla zina etmiştir.

1. büyük ders: zina yürekte işleniliyor

Kuran'dan:

“Sakın zinaya yaklaşmayın; *doğrusu bu çirkindir*, kötü bir yoldur” (Isra 17:32)

"Zina eden kadın ve erkeğin herbirine yüzer değnek vurun. Zina eden erkek, ancak zina eden veya putperest bir kadınla evlenebilir." (Nur 24:2-3)

Mesih'in öğretisi ne kadar daha geniş, ne kadar daha ciddi!

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

„asıl doğruluk“ - 2. ZİNA

Matta 5:25-26

27 İşittiniz nasıl denildi: 'Zina etmeyeceksin!'

28 Ama ben size diyorum: her kim bir kadına bakıp da onda gözü kalırsa, o kişi zaten yüreğinde onunla zina etmiştir.

1. büyük ders: zina yürekte işleniliyor

Yaratılış 34:2

O bölgenin beyi Hivli Hamor'un oğlu Şekem Dina'yı görünce tutup ırzına geçti.

2.Samuel 11:2

Bir akşamüstü Davut yatağından kalktı, sarayın damına çıkıp gezinmeye başladı. Damdan yıkanan bir kadın gördü. Kadın çok güzeldi.

Eyub 31:1

Gözlerimle antlaşma yaptım Şehvetle bir kıza bakmamak için.

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

„asıl doğruluk“ - 2. ZİNA

Matta 5:29-30

29 Sağ gözün seni günaha soktu mu, onu çıkar at! Senin için daha iyi olacak, bedeninin bir parçası yok olsun, ne kadar bütün bedenin cendeme atılsın. 30 Ve sağ elin seni günaha soktu mu, onu kes at! Senin için daha iyi olacak, bedeninin bir parçası yok olsun, ne kadar bütün bedenin cendeme gitsin.

2. büyük ders: erkek sorumludur

- her kültürde, hem de çoğu dinlerde kadın suçlanıyor, Sanki erkeği zinaya sokan odur.
- ama İsa sorumluluğu erkeğe veriyor. O lazım kendini kontrol etsin.

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

„asıl doğruluk“ - 2. ZİNA

Matta 5:31-32

31 Bir de denildi: 'Karısından ayrılan adam ona bir nikâh bozma kâğıdı versin.'

32 Ama ben size diyorum: Her kim karısını uğratırsa, hani zinadan başka bir meseleden için, o sebep oluyor, kadını zina işlesin. Hem de, kim uğratılmış bir kadınla evlenirse, o kişi de zina ediyor.

Yasa 24:1 "Eğer bir adam evlendiği kadında yakışksız bir şey bulur, bundan ötürü ondan hoşlanmaz, boşanma belgesi yazıp ona verir ve onu evinden kovarsa...,

İsa'nın zamanında iki büyük muallim Yahudiliğe yönetiyordu: Şammai ve Hillel. Her konuda zıt fikirlere sahiptiler. Nikahı bozmak konusunda iki görüş vardı, 'yakışksız bir şey' nedir diye.

- Şammai: "Sadece zina yüzünden" - Hillel: "Kocasının hoşuna gitmediği herhangi bir mesele: yemeği yakmış, tuzunu kaçırmış, ya da güzeliğini kaybetmiş, kocası daha güzel birini bulmuşsa"

- Hiçbiriniz gençken evlendiği karısına ihanet etmesin ... RAB, "Ben boşanmadan nefret ederim" diyor. (Malaki 2:15-16)

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

„asıl doğruluk“ - 3. YEMİN

Matta 5:33-37

33 Ve işittiniz, bizim dedelerimize nasıl denildi: 'Yalan yere yemin etmeyeceksin. Ama Rabbe ettiğin yeminlerini yerine getireceksin!'

34 Ama ben size diyorum: hiç yemin etmeyin! Ne gök üzerine, (orası Allahın kral iskemlesidir), 35 ne yer üzerine, (o Onun ayaklarının basamağıdır), ne de Yeruşalim üzerine, (orası 'büyük kral'ın kasabasıdır). 36 Kendi başının üzerine de yemin etme, çünkü saçının tek bir telini bile ne beyaz, ne de kara yapabilirsin.

37 Öyle değil! Sizin lafınız olsun, 'Evet' mi, evet; ya da 'Hayır' mı hayır. Ondan ötesi Şeytandandır.

Levililer 19:12 "Benim adıyla yalan yere ant içmeyeceksiniz. Tanrınız'ın adını aşağılamış olursunuz. RAB benim.

5:33 "Yalan yere yemin etmeyeceksin." Ama Rabbe ettiğin yeminlerini yerine getireceksin!'

- onlar o ayetin anlamını öyle çevirdiler ki: "Başka bir şeyin adına yemin ettin mi, onu tutmaya mecbur değilsin" - kişiyi aldatırmak

- mesela: Matta 23:16-22

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

„asıl doğruluk“ - 3. YEMİN

Yemin aslında nedir: bir şeyin üzerine yemin ediyorsun, öyle ki, senin dediğin doğru değilse, o şey yok olsun. Kendi kendini lanet etmek.

- 'musaf öpmek' - Kuranın üzerine yemin etmek: 'Eğer doğruyu söylemezsem, Kuranın Allahı beni vursun'
- bir imanlı Kuran'ın Allahından korkuyor mu?

5:33 “Yalan yere yemin etmeyeceksin.” Ama Rabbe ettiğin yeminlerini yerine getireceksin!”

- dikkat ettiler, Allahın adını kullanmamaya
- onlar o ayetin anlamını öyle çevirdiler ki: "Başka bir şeyin adına yemin ettin mi, onu tutmaya mecbur değilsin" - kişiyi aldatırmak
- mesela: Matta 23:16-22

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

„asıl doğruluk“ - 4. İNTİKAM

Matta 5:38-42

38 İşittiniz nasıl denildi: 'Göze göz, dişe diş!'

Yaratılış 4:19-24

Lemek iki kadınla evlendi. Birinin adı Âda, öbürünün ise Silla'ydı...

Lemek karılarına şöyle dedi: "Ey Âda ve Silla, beni dinleyin, Ey Lemek'in karıları, sözlerime kulak verin. Beni yaraladığı için Bir adam öldürdüm, Beni hırpaladığı için Bir genci öldürdüm. Kayın'ın yedi kez öcü alınacaksa, Lemek'in yetmiş yedi kez öcü alınmalı."

Lev 24:19 Kim komşusunu yaralarsa, kendisine de aynı şey yapılacaktır.

20 Kırığa karşılık kırık, göze göz, dişe diş olmak üzere, ona ne yaptıysa kendisine de aynı şey yapılacaktır.

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

„asıl doğruluk“ - 4. İNTİKAM

Matta 5:38-42

39 Ama ben size diyorum: kötü kişiye karşı gelmeyin.

Hayır, kim senin sağ yanağına bir şamar atarsa, ona sol yanağını da çevir. 40 Kim sana karşı dava açıp senin entarini almak isterse, ona mantonu da ver. 41 Ve kim seni zorlarsa, onunla bir kilometre yürüyesin, onunla iki kilometre yürü. 43 Kim senden bir şey isterse, ona ver. Ve kim senden ödünç isterse, ona yüz çevirme.

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

„asıl doğruluk“ - 5. KİN

Matta 5:43-48

43 İşittiniz nasıl denildi: 'Komşunu seveceksin, ama düşmanına kin besleyeceksin!'
44 Ama ben size diyorum: düşmanlarınızı sevin, size çeki çektirenler için dua edin, 45 Öyle ki, gökteki Babanızın evlatları olasınız. Çünkü O da güneşini parlatıyor hem kötülerin, hem de iyilerin üzerine. Ve hem doğru olanlara, hem de doğru olmayanlara yağmur gönderiyor.

Lev 19:18

Öç almayacaksın. Halkından birine kin beslemeyeceksin. Komşunu kendin gibi seveceksin. RAB benim.

- "Ayıdan post, düşmandan dost olmaz!"
- özellikle İsa'nın zamanında dini önderler batılar, kimse Romalılarla işbirlik yapmasın, onlara iyi gözle bakmasınlar.

„asıl doğruluk“ - 5. KİN

Luka 10:25-37 - İyi Samiriyeli

Bir Allah kanunun muallimi kalkıp İsa'yı denedi. Dedi ki, "Muallim, ne lazım yapayım da, sonsuz yaşamı alayım?"

İsa ona şöyle dedi: "Allah Kanununda ne yazıyor. Orada ne okuyorsun?"

Öbürü cevap verip dedi: "Rab Allah'ın bütün yüreğinle, bütün canınla, bütün kuvvetinle ve bütün fikrinle seveceksin. Komşunu da kendin gibi seveceksin."

İsa ona dedi: "Sen doğru cevabı verdin. Öyle yap, yaşayacan."

Ama öbürü istedi, kendini haklı çıkarsın. İsa'ya dedi: "Peki, komşum kim?"

Cevap olarak İsa ona şöyle konuştu:

"Adamın biri Yerusalım'den Eriha'ya inerken haydutların eline düşmüş. Onu soymuşlar, dövmüşler, ölü gibi ortada bırakıp gitmişler. Ama Allahevindeki görevlilerden biri rastgele oradan geçiyormuş. O da adamı görünce yolun öbür kenarından geçmiş. Aynı onun gibi bir Levili Allah adamı o yere gelmiş, onu görmüş, ama o da yolun öbür kenarından geçmiş.

Ama yolculuk yaparken, Samiriyeli bir yabancı onu bulmuş. Adamı görünce ona acımış. Ona gidip zeytinyağı ve şarap sürüp onun yaralarını sarmış. Sonra kendi hayvanına bindirip onu en yakın hana götürmüş, orada ona bakmış. Ertesi gün ayrılırken çıkarmış iki gümüş para, onları hancıya vermiş, ve ona demiş: 'Adama iyi bak. Ve eğer daha fazla harcarsan, ben onu dönüşte sana öderim.'

Peki, sence haydutların ellerine düşen o adama bunlardan hangisi bir komşu oldu?"

Adam dedi: "Bence o adam, hani öbürüne merhamet etmiş." İsa adama dedi: "Sen de git, aynı onun gibi yap."

Matta 5:21-48 - 4. 'Ama ben size diyorum'

„asıl doğruluk“ - 5. KİN

Matta 5:46-47

46 Çünkü diyelim, sade sizi sevenleri seviyorsunuz. O vakıt ne gibi karşılığınız olacak? Gümrükçüler bile aynısını yapmıyorlar mı? 47 Ve diyelim, sade kardeşlerinize selam veriyorsunuz. O vakıt öbürlerinden daha fazla ne yapmış oluyorsunuz? Allahsız milletler bile aynısını yapmıyorlar mı?

47 Onun için, gökteki Babanız nasıl kusursuz ise, siz de kusursuz olun!

